

โครงการ	ติดตามดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑
ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นางกรณิการ์ คำแจ้ และ นางสาววนิดา ใจมุข
ระยะเวลาดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๐ – กันยายน ๒๕๖๑

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายสำคัญ คือ การให้สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้เกิดกระบวนการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ขั้นตอนคือมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากร ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นได้ดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามแบบคัดกรองต่างๆ และจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มเด็กที่มีปัญหา เพื่อดำเนินการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหาและส่งต่อให้ตรงประเด็นมากที่สุด แต่ก็ยังขาดเครือข่ายบุคลากรที่เกี่ยวข้องชาวยุทธเพื่อส่งต่อนักเรียนให้ได้รับการดูแล ขาดแหล่งสนับสนุนข้อมูลที่เชื่อมต่อระหว่างกาให้บริการและด้านวิชาการ จึงทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่ครอบคลุมทุกสภาพปัญหา อีกทั้งยังพบว่า ปัญหาเชิงลึกที่ส่งผลกระทบต่อสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กกลุ่มเสี่ยงนั้น มาจากปัจจัยด้านปัญหาครอบครัวและการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเศรษฐกิจและปัญหาด้านสุขภาวะทางจิตใจของผู้เลี้ยงดูเป็นหลัก จึงส่งผลให้นักเรียนบางคนมีปัญหาคับข้องใจรุนแรงเกินกว่าที่ครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาจะช่วยเหลือได้ และหากเด็กกลุ่มนี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาด้านเหตุ อารมณ์ความผิดปกติที่เป็นจะทำให้เกิด ผลกระทบ ทั้งในด้านการเรียน อาชีพ ครอบครัวและสังคม ในขณะที่ข้อมูลทางวิชาการโดยสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย ระบุว่า เมื่อเด็กกลุ่มนี้โตขึ้นและเข้าสู่วัยรุ่นหรือผู้ใหญ่ จะมีความเสี่ยงมากกว่าบุคคลทั่วไป ต่อการเกิดปัญหาการใช้สารเสพติด พฤติกรรมเสี่ยงอันตราย ความล้มเหลวในการประกอบอาชีพและปัญหาทางจิตเวชอื่นๆ ได้

เพื่อให้การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พะเยา เขต ๒ จึงได้จัดทำโครงการติดตามดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเด็กพิเศษ โดยนักจิตวิทยาโรงเรียนร่วมกับภาคีเครือข่าย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ขึ้น โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือเยียวยา พัฒนา ส่งเสริม ป้องกัน และส่งต่อ รวมทั้งการเพิ่มการเข้าถึงบริการ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสำรวจข้อมูลนักเรียน สภาพปัญหา และระบบดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนของแต่ละโรงเรียนในภาพรวม

๒.๒ เพื่อติดตามดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยงและเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีปัญหายุ่งยากซับซ้อน เช่น เด็กที่มีความเสี่ยงด้านอารมณ์พฤติกรรม เพศ และสารเสพติด เด็กบกพร่องทางสติปัญญา (ID) เด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) เด็กสมาธิสั้น (ADHD) และเด็กออทิสติก (Autistic) เป็นต้น

๒.๓ เพื่อหาแนวทางในการช่วยเหลือ ป้องกัน ฝ้าระวัง และการส่งต่อ รวมถึงเพิ่มการเข้าถึงบริการเพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

๓.๑ สำรวจปัญหาสถานศึกษาในสังกัด ๑๒๕ โรงเรียนหลัก ๑ โรงเรียนสาขา

๓.๒ ลงพื้นที่ติดตามช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาจากการสำรวจข้อมูลที่พบของสถานศึกษาในสังกัด

๓.๓ ลงพื้นที่ติดตามช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ต้องได้รับความช่วยเหลือเร่งด่วนเป็นรายกรณี

เชิงคุณภาพ

๓.๔ เด็กนักเรียนที่มีพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยงกรณีต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

๓.๕ เด็กนักเรียนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนร่วมอยู่ในชั้นเรียนได้

๓.๖ เด็กนักเรียนในกรณีต่างๆ ได้รับการดูแลช่วยเหลือแล้วนั้น ได้รับการยอมรับ การเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

๓.๗ การดูแลและแก้ไขปัญหาของเด็กนักเรียนมีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบทั้งครอบครัว โรงเรียน ชุมชน บุคลากรสาธารณสุข และภาคีเครือข่ายอื่นๆ

๔. กิจกรรมระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ
๑. วางแผนการดำเนินงานโครงการติดตามดูแลช่วยเหลือเด็กกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑	ต.ค.๖๐ - ม.ค.๖๑
๒. สำรวจ และรวบรวมข้อมูล สถิติ นักเรียน ที่มีความเสี่ยง หรือมีปัญหาด้านสุขภาพจิต ตามโรงเรียนต่างๆ ในสังกัด สพป. พะเยา เขต ๒	ม.ค.๖๑ - ก.พ.๖๑
๓. ลงพื้นที่ช่วยเหลือเด็กนักเรียนในกรณีต่างๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน จากที่ได้รับแจ้งจากโรงเรียน	ต.ค.๖๐ - ก.ย.๖๑
๔. ลงพื้นที่ดูแลช่วยเหลือ ทำบำบัดสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม รวมทั้งการประสานส่งต่อสู่ภายนอก (ภาคีเครือข่าย)	ต.ค.๖๐ - ก.ย.๖๑
๕. ติดตามเยี่ยมบ้านเป็นรายกรณี	ต.ค.๖๐ - ก.ย.๖๑
๖. จัดประชุม Case Conference ร่วมกับทีมสหวิชาชีพเพื่อหาแนวทางในการเยียวยาช่วยเหลือเด็กนักเรียน	ม.ค.๖๑ - ก.ย.๖๑
๗. ติดตามผลการส่งเสริมป้องกันและช่วยเหลือเด็กนักเรียน	ก.ค.๖๑ - ก.ย.๖๑

๕. งบประมาณ

โดยใช้งบประมาณตามการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กิจกรรมและรายละเอียดในการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนี้

ที่	รายการ	งบประมาณ	จำแนกตามรายจ่ายดำเนินงาน			หมายเหตุ
			ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	
๑.	ลงพื้นที่ช่วยเหลือเด็กนักเรียนในกรณีต่างๆ ของโรงเรียนในสังกัด สพป. พะเยา เขต ๒ - ค่าเบี้ยเลี้ยงลงพื้นที่ดูแลช่วยเหลือ ทำบำบัดสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม (๑ คน x ๑๒๐ บาท x ๔๐ วัน) - ค่าเบี้ยเลี้ยงการลงพื้นที่ติดตามช่วยเหลือเด็กนักเรียนในกรณีต่างๆ ที่ต้องช่วยเหลือเร่งด่วนหรือที่โรงเรียนขอความอนุเคราะห์มา และการติดตามเยี่ยมบ้านเป็นรายกรณี (๒ คน x ๑๒๐ บาท x ๒๐ วัน) - ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐,๐๐๐	๔,๘๐๐			
๒.	จัดประชุม Case Conference ร่วมกับทีมสหวิชาชีพ	๔,๐๐๐		๔,๐๐๐		
๓.	การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กนักเรียน - ค่าวัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ใช้ในการดำเนินการ - ค่าจัดทำสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงาน	๖,๐๐๐			๕,๐๐๐	
	รวม	๓๐,๐๐๐	๙,๖๐๐	๑๔,๔๐๐	๖,๐๐๐	

*ขอถัวเฉลี่ยทุกรายการ

๖. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
๑. ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	- ลงพื้นที่ติดตาม - ประเมินสภาพจิต - สัมภาษณ์	- แบบคัดกรอง - แบบรายงานผลทางจิตวิทยา
๒. ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพในการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม	- ลงพื้นที่ติดตาม - สัมภาษณ์	- แบบสำรวจ
๓. เด็กนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นมีแนวทางในการป้องกัน ดูแลช่วยเหลือ และส่งต่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนและเหมาะสม	- ลงพื้นที่ติดตาม - สัมภาษณ์	- แบบสำรวจ
๔. ผู้ปกครองและครู ยอมรับ เข้าใจ และมีแนวทางในการจัดการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม	- ลงพื้นที่ติดตาม	- แบบสำรวจความพึงพอใจ

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ มีฐานข้อมูลนักเรียนที่มีความเสี่ยง และกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวมถึงสภาพปัญหา และระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของแต่ละโรงเรียนในภาพรวม

๗.๒ นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษมีการเข้าถึงบริการ และได้รับการดูแลช่วยเหลือเยียวยาอย่างมีประสิทธิภาพ และมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง มีเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสม

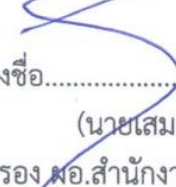
๗.๓ ผู้ปกครอง ครู หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กนักเรียนมีแนวทางในการดูแลช่วยเหลือ

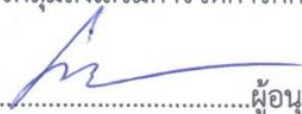
๗.๔ มีระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนและเครือข่ายในการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต การติดตาม และการส่งต่อสู่ทีมสหวิชาชีพอย่างเป็นระบบ

ลงชื่อ..........ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางกรณิการ์ คำแจ้)
นักวิชาการศึกษานำศูนย์การ

ลงชื่อ..........ผู้รับผิดชอบโครงการ
(นางสาววนิดา ใจมุข)
นักจิตวิทยาโรงเรียนฯ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นางกชพร คำวงษา)
ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเสมอ วงศ์พุดม)
รองรอง ผอ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต ๒

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายทินกร อินทะนาม)

ผอ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒